

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Theologia Scholastica Secundum Viam Et Doctrinam D. Thomæ Aquinatis, Doctoris Angelici

In Celebri Archiepiscopali Benedictina Universitate Salisburgensi, methodo
& norma ibidem usitata publicè tradita, & in IV. Tomos digesta ; Qvorvm
Primvs Tractat De Deo Vno Et Trino, Deq[ue] Creatura Angelica ...

Mezger, Paul

Augustæ Vindelicorum, 1695

§. III. Corollaria.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-73455](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-73455)

Ratio primæ partis est. Relatio superaddita absolute perfectioni non facit illam virtualiter adæquatè distinctam: sed dictio V. G. ab intelligere essentiali non differt, nisi ratione superadditæ relationis (idem proportionaliter dicendum de spiratione activa respectu amoris essentialis) ergo ab illo virtualiter adæquatè non distinguitur. Major probatur.

Quod est extra lineam intelligibilem, & operationis vitalis, non potest constituere operationem vitalem in linea intelligibili virtualiter distinctam: sed relatio est extra lineam intelligibilis & vitalis operationis (utpote purè terminus naturæ Divinæ) neque quidquam relatione intelligit, aut vivit: Dicitio verò & productio verbi est operatio vitalis intellectiva: ergo. Minor etiam probatur. Quidquid aliud præter relationem assignas virtualiter distinctum, ab intelligere essentiali, vel etiam est intellectio, vel quid aliud diversæ rationis. Non primum: quia non dantur in Divinis plures actualitates ejusdem lineæ virtualiter inter se distinctæ (ut in Tract. de DEO observavimus) propter cujuslibet lineæ infinitatem. Neque etiam secundum: quia secunda Persona procedit, ut *Verbum*, ut *Imago*, ut *Sapientia genita*, ut *terminus representativus*, & *intelligibilis*, adeoque per intellectiorem.

Secunda pars conclusionis facile patet: quia intelligere non est productivum, nisi prout est in Patre: neque Amor est spirativus, nisi prout est in Patre & Filio: sed ut sic jam superaddunt, & per modum complementi connotant relationes. Dicitio quidem seu intelligere notionale relationem paternitatis, & amor notionalis relationem spiratoris.

9. Neque movent fundamenta Scotistica sup. num. 3. relata. nam ad 1. Resp. Dicitio & spiratio non est simpliciter perfectio, quantum ad id, quod dicunt in recto, suntque ipsi, actus essentialis intelligendi & volendi, nego; quantum ad complementum relativum, quod connotat in obliquo: sic concedo. Neque ex hoc rectè intuleris. Ergo aliqua perfectio non est in Filio, quæ est in Patre: nam id, quod Dicitio dicit in recto, quodque solum exprimit perfectionem, reperitur in omnibus Personis; id verò quod connotat in obliquo, estque complementum relativum præscindens à perfectione, & sine quo intellectio non est dicitio, non reperitur nisi in Patre, ideoque ipsum solum intellectio *Dicentem* denominat.

Ad 2. Resp. Dicitio inadæquatè accepta est in nostro intellectu prior cognitione, concedo. Si adæquatè sumatur, nego. Nam Dicitio adæquatè sumpta est cognitio productiva Verbi, quæ secundum munus inadæquatè producendi potest præintelligi & præsupponi sibi ipsi, ut est contemplativa illius.

Ad 3. Resp. Modus tendendi in objectum quem habet dicitio, est materialiter diversus a modo, quem habet cognitio, concedo. formaliter diversus, nego. Nam sub eadem ratione formali, in esse videlicet representativo, & intelligibili, tam dicitio, quam cognitio attingit objectum: & cognitio in ratione dictionis dando esse representativum objecto subordinatur sibi ipsi, quatenus in ratione cognitionis in illo esse representativo quietit.

§. III.

Corollaria.

Colliges ex dictis primò: Processiones activas non adæquatè identificari cum relationibus principiorum: e. g. Dictionem non identificari adæquatè cum relatione paternitatis. Ratio est: partim quòd in sola relatione non salvatur conceptus actionis: partim, quòd hinc sequeretur, processiones activas adæquatè distingui ab actibus essentialibus, siquidem linea relativa à linea intellectiva & volitiva adæquatè distinguitur: hoc autem est contra dicta superius.

Colliges secundò. Distinctionem tamen aliquam intercedere inter actum notionalem & essentialem, inadæquatam nimirum, & tanquam *includentis ab incluso*. Quia actus notionalis ad actum essentialem connotativè superaddit complementum relativum, in quo virtualiter distinguitur ab actu essentiali.

Colliges tertio. Frustraneam imò nullam esse divisionem Divini intellectus & voluntatis, in operantem & producentem. Quia produciens, ut ab operante distincta vel habens idem objectum formale cum operante, vel non. Si haberet, jam non esset virtualiter distincta, si non haberet, tunc vel daretur in linea intellectiva aliud objectum, quàm verum; vel intellectus essentialis & absolutus non attingeret in sua linea omne verum; quorum illud est contra naturam, istud contra infinitatem Divinæ intellectiōnis.

ARTICULUS III.

Quodnam sit principium Divinarum processionum?

S U M M A R I A.

1. Status questionis.
2. Sententia & fundamenta Durandi.
3. Oppugnatur auctoritate.
4. Et ratione.
5. Durandi fundamenta solvuntur.
6. Sententia rationem principii constituentem in absoluto rejicitur.
7. Quia idem produceret seipsum.
8. Et aq̄ in Filio esset potentia generativa, quàm in Patre.
9. Respon.